

Právní věty k „procesním pojmům a institutům“

Rozhodnutí správního orgánu není nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů jen proto, že nevysvětluje, proč se správní orgán považuje za příslušný věc projednat a rozhodnout. Otázku věcné příslušnosti správního orgánu posoudí krajský soud z úřední povinnosti, a neshledá-li k tomu dostatek podkladů v předloženém správním spisu, opatří další potřebné podklady zejména postupem podle § 74 odst. 1 věta druhá a čtvrtá s. ř. s.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 1. 2009, čj. 4 As 69/2008-117

Za situace, kdy žalobci bylo žalobou napadené správní rozhodnutí řádně doručeno, nemůže počátek běhu lhůty pro podání žaloby (§ 72 odst. 1 s. ř. s.) odviset od data, kdy jiný subjekt (zde správní orgán jiného státu), než který vydal žalobou napadené rozhodnutí, zašle žalobci toto rozhodnutí a poučí jej o možnosti a lhůtě k podání žaloby. Žalobce (polský státní příslušník) se za situace, kdy nevyužil možnosti postupu podle § 16 odst. 3 správního řádu z roku 2004 nemůže dovolávat toho, že napadenému správnímu rozhodnutí (zde rozhodnutí ČSSZ) neporozuměl.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 8. 2009, čj. 4 Ads 100/2009-73

Má-li účastník správního řízení zmocněnce podle § 33 správního řádu z roku 2004, neuplatní se § 20 odst. 2 téhož zákona upravující tzv. zmocněnce pro doručování. Plná moc podle § 33 odst. 1 správního řádu z roku 2004 nevyžaduje úředně ověřený podpis zmocnitele.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 6. 2009, čj. 1 As 43/2009-52

Lhůtu k podání žaloby podle § 65 a násl. s. ř. s. nelze prominout ani postupem podle § 24 odst. 2 ve spojení s § 41 správního řádu z roku 2004.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 4. 2009, čj. 2 As 1/2009-78

Případně-li konec desetidenní lhůty pro nastoupení tzv. fikce doručení podle § 24 odst. 1 správního řádu z roku 2004 na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem této lhůty nejbližší příští pracovní den.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 8. 2008, čj. 4 Ads 83/2008-39

I. Základním předpokladem efektivního správního řízení je vzájemná součinnost a spolupráce správních orgánů a účastníků řízení. Právě ve smyslu tohoto základního principu je nutno vidět a hodnotit konkrétní počínání účastníků řízení. Rovněž v tomto směru je nutno spatřovat praktické naplnění smluvního pojetí státu, představujícího konsensuální odraz přesvědčení občanů o nutnosti existence této instituce k ochraně základních práv a svobod. Ve svých důsledcích by se totiž tento základní vzorec právních vztahů jevil jako zcela neefektivní, pakliže by v praxi bylo připuštěno zneužívání procesních institutů k obcházení a k cíleným obstrukcím, v konečném výsledku znemožňujícím faktické působení práva.

II. Doručení správního rozhodnutí podle § 24 odst. 1 správního řádu z roku 2004 nastává marným uplynutím desetidenní lhůty; pozdější faktické převzetí rozhodnutí nemá na právní účinky doručení již žádný vliv. Důkazní břemeno ohledně tvrzení o nemožnosti vyzvednout si písemnost ve stanovené lhůtě, o jejímž běhu a právních důsledcích jejího marného uplynutí byl účastník v oznámení o uložení písemnosti poučen, stihá účastníka řízení, nikoli správní orgán.

III. Zdržoval-li se účastník řízení na dané adrese od zahájení řízení, v jeho průběhu prokazatelně přebíral písemnosti správním orgánem mu tam doručované, přitom nic nenasvědčovalo tomu, že by hodlal místo pobytu změnit a ani jinou doruční adresu správnímu orgánu nesdělil, a teprve po vyzvednutí písemnosti, u níž již nastalo doručení fikcí, tvrdí, že v

době doručování bylo místo jeho pobytu odlišné, nemůže taková námitka účinky doručení zvrátit.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 5. 2008, čj. 5 As 44/2007-93

Podmínkou účastenství v řízení není vyhovění věcným námitkám uplatněným účastníkem. Pro úspěšnost námítky vztahující se k účastenství postačuje potence dotčení práva (§ 27 odst. 2 správního řádu z roku 2004).

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 12. 2008, čj. 1 As 80/2008-68

Dokazování v řízení podle § 14 správního řádu z roku 1967 (§ 28 odst. 1 správního řádu z roku 2004), směřující k posouzení, zda osobě svědčí postavení účastníka řízení, má své limity a nemůže být natolik obsáhlé a blízce související s předmětem meritorního řízení, aby de facto předjímalo konečné rozhodnutí. V takovém případě je namísto osobu tvrdící své účastenství (preventivně) účastníkem řízení učinit a dokazování o možném dotčení jejích práv provést až v meritorním řízení, za současného vypořádání všech námitek, na nichž osoba své účastenství staví.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 10. 2008, čj. 2 As 12/2008-63

I. Usnesení o tom, zda osoba tvrdící své účastenství účastníkem řízení je, či nikoli, není správní orgán povinen vydávat v případech, kdy není třeba provádět jakékoli právní hodnocení věci nad rámec prosté aplikace normy; o takový případ se jedná v situaci, kdy je toto účastenství expressis verbis řešeno přímo v zákoně. Stejně může postupovat i v případě, kdy pro posouzení této otázky není třeba provést skutková šetření. V ostatních případech je nutno vycházet z existence „pochybností“ (§ 28 odst. 1 věta první správního řádu z roku 2004) a musí být o tvrzeném účastenství vydáno usnesení.

II. Postup, kdy o tvrzeném účastenství nebude vydáno usnesení (a věc bude vyřešena toliko neformálním sdělením), je třeba omezit na zcela nesporné situace, a v hraničních případech postupovat cestou vydání usnesení ve smyslu § 28 odst. 1 věty druhé správního řádu z roku 2004, podrobeného instanční kontrole.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 5. 2008, čj. 2 As 8/2008-39

Účinky usnesení správního orgánu o ustanovení opatrovníka nastávají již okamžikem doručení tohoto usnesení opatrovníkovi, neboť jde o rozhodnutí předběžně vykonatelné (§ 74 odst. 1, § 76 odst. 5 a § 32 odst. 5 správního řádu z roku 2004). Ustanovený opatrovník je tedy povinen konat jako zástupce účastníka řízení již od okamžiku doručení usnesení o ustanovení opatrovníka, a to i tehdy, pokud se proti tomuto rozhodnutí posléze odvolal.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 5. 2009, čj. 4 Ads 147/2008-95

Má-li zastoupený v řízení něco osobně vykonat, doručují se písemnosti též jemu (§ 34 odst. 2 správního řádu z roku 2004). V takovém případě se jedná o písemnost, již správní orgán vyžaduje osobní účast zastoupeného v řízení proto, aby byl smysl či obsah řízení naplněn. I v takovém případě se však správní orgán musí pohybovat v rámci zákonem mu stanoveným; může totiž požadovat osobní konání zastoupeného v řízení jen tehdy, připouští-li takové jeho oprávnění zákon sám. Zákonný požadavek „nutnosti osobní účasti“ je třeba vykládat tak, že správní orgán může příslušnou osobu předvolat pouze a jen tehdy, jestliže je osobní účast předvolané osoby nutná pro dosažení cíle řízení.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 12. 2008, čj. 1 As 100/2008-61

Podání učiněné prostřednictvím veřejné datové sítě - internetu - bez zaručeného elektronického podpisu podle § 37 odst. 4 správního řádu z roku 2004 je úkonem způsobilým

vyvolat právní účinky jen za podmínky jeho následného doplnění (do 5 dnů) některou z kvalifikovaných forem podání, tj. písemně, ústně do protokolu nebo elektronicky se zaručeným elektronickým podpisem, aniž by přitom bylo nutné k takovému doplnění podatele vyzývat.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 9. 2009, čj. 9 As 90/2008-70

Rozhodnutí o neprominutí zmeškání lhůty k podání odvolání vydané dle § 41 správního řádu z roku 2004, je samostatně vyloučeno ze soudního přezkumu a může být správním soudem přezkoumáno v rámci řízení o žalobě proti konečnému rozhodnutí správního orgánu o odvolání.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2008, čj. 9 As 88/2007-49

Řízení o prodloužení povolení nakládat s vodami ve smyslu § 9 odst. 4, 5 vodního zákona je řízením zahajovaným toliko na žádost. Tato žádost je podáním, jehož změna nebo zpětvzetí je možná jen za podmínek § 41 odst. 8 správního řádu z roku 2004.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 7. 2008, čj. 2 As 27/2008-57